

JAARVERSLAG 2018

Algemeen

De Stichting Tuchtrechtspraak Mediators (STM) is een onafhankelijke stichting die is belast met de tuchtrechtspraak van de bij haar aangesloten mediationinstellingen. In het jaar 2018 was alleen de Stichting Kwaliteit Mediators (SKM) aangesloten bij de STM. De SKM is de beheerder en uitvoerder van het register van de Mediatorsfederatie Nederland (MfN): het MfN-register. Het jaar 2018 liet een stijging zien in het aantal tuchtzaken ten opzichte van 2017. Het aantal zaken ligt echter nog niet op het niveau van 2016, toen maar liefst 22 zaken werden geregistreerd. Het aantal zaken dat voor het College van Beroep gebracht werd, is wederom gedaald ten opzichte van 2016 en 2017.

Werkwijze

Voor de mediators die zijn geregistreerd in het register van een van de bij de STM aangesloten instellingen, gelden Gedragsregels. Klachten over de (niet-)naleving van de Gedragsregels kunnen – na een interne klachtprocedure bij het MfN-register – worden voorgelegd aan de tuchtcolleges van de STM: in eerste instantie de Tuchtcommissie en in hoger beroep het College van Beroep. Deze tuchtcolleges toetsen het handelen van de mediator tegen wie de klacht is gericht aan de Gedragsregels voor de MfN-registermediator. Zij komen tot het oordeel dat een klacht ongegrond of gegrond is. In dit laatste geval kan aan de mediator een maatregel worden opgelegd (een waarschuwing, een berisping, een schorsing of doorhaling van de registratie van de mediator). Een schorsing of doorhaling kan ook als voorwaardelijke maatregel worden opgelegd. In zo'n geval zijn daaraan voorwaarden verbonden die moeten worden nageleefd op straffe van een onvoorwaardelijke gelding van de maatregel. De tuchtcolleges kunnen ook tot het oordeel komen dat een klacht gegrond is maar dat geen maatregel wordt opgelegd. Als er meer dan één klacht tegen een mediator is, kan het voorkomen dat één of enkele klachten gegrond worden verklaard en andere ongegrond.

De aantallen en de aard van de zaken

Het aantal tuchtzaken voor de beide tuchtcolleges heeft zich als volgt ontwikkeld.

1. De Tuchtcommissie

	Aanhangig per 1 januari	Ingekomen in 2018	Ingetrokken	Afgedaan in 2018	Klachten (deels) gegrond	Nog aanhangig per 31 december
2018	1	16	1	10	10	6

2. Het College van Beroep

	Aanhangig per 1 januari	Ingekomen in verslagjaar	Ingetrokken	Afgedaan in verslagjaar	Klachten (deels) gegrond	Nog aanhangig per 31 december
2018	3	2	0	3	1	2

In de drie zaken die het College van Beroep in dit verslagjaar heeft afgedaan, heeft dit college in één geval het hoger beroep afgewezen en in twee zaken het beroep geheel of gedeeltelijk gegrond verklaard. Dit leidde in één geval tot de oplegging van een maatregel, waar de Tuchtcommissie aanvankelijk geen maatregel had opgelegd.

De twee beroepszaken bij het College van Beroep in 2018 zijn pas tegen het eind van het jaar ingekomen en daardoor nog steeds aanhangig per 31 december. Dat geldt ook voor het grootste deel van de 6 aanhangige tuchtzaken bij de Tuchtcommissie per 31 december.

Veel tuchtzaken (50% van het totaal) betroffen mediations na een echtscheiding of het einde van andere relatievormen. In ongeveer 20% van de zaken ging het om arbeidsconflicten. De overige klachten hadden betrekking op mediations onder meer in een schadeafhandelingszaak en tussen bureaus.

Enkele bijzonderheden in de beslissingen

De tuchtcolleges streven naar een afdoening met zo min mogelijk formele kwesties. Toch moeten zij zich soms uitspreken over vragen van bijvoorbeeld ontvankelijkheid.

In uitspraak 2018-7 was aandacht voor de verhouding tussen het doorlopen van de klachtenregeling van het MfN-register en het aanhangig maken van een procedure bij de STM. De Tuchtcommissie is geen hogerberoepsinstantie ten opzichte van de klachtenprocedure van het MfN-register, die ook geen uitspraken doet. Wel is de klachtenprocedure van het MfN-register een verplichte voorfase (art. 5 STM-reglement). Dit betekent echter niet dat deze volledig hoeft te worden doorlopen; in 2018-7 besliste de Tuchtcommissie dat de weigering tot het voeren van verdere gesprekken met de klachtbehandelaar niet tot niet-ontvankelijkheid leidt. Voldoende was dat de klacht volgens artikel 5 STM-reglement was ingediend.

Gedragsregel 2 (Transparantie) houdt in dat de mediator transparant moet handelen en duidelijk moet zijn over zijn aanpak en wat partijen van hem mogen verwachten. In zaak 2018-9 verschaftte de mediator geen inzicht in de alimentatieberekeningen voor klager. De Tuchtcommissie overweegt dat ongeacht of partijen uiteindelijk tot overeenstemming komen moet immers voor partijen duidelijk zijn welke werkzaamheden de mediator heeft verricht en wat zijn aanpak is geweest. De Tuchtcommissie acht onbegrijpelijk dat de mediator gemeend heeft te kunnen volstaan met het eenvoudigweg noemen en zelfs het adviseren van een alimentatiebedrag, zonder inzichtelijk te (willen) maken hoe hij tot dat bedrag gekomen is. Dit levert dan ook een schending van Gedragsregel 2 op.

Gedragsregel 3 (Partijautonomie) is besproken in 2018-4. In deze zaak achtte de Tuchtcommissie het klachtwaardig dat een verzoek met betrekking tot een te bespreken onderwerp na vier bijeenkomsten nog niet aan de orde was gesteld. Ook het niet wijzen op de mogelijkheid om externe adviseurs of deskundigen te raadplegen levert strijd op met deze gedragsregel.

Ook onder partijautonomie valt het toetsen van het commitment en de vrijwillige deelname van partijen aan de mediation. In 2018-6 beslist de tuchtcommissie dat de enkele weigering om de mediationovereenkomst te ondertekenen niet leidt tot schending van het beginsel van vrijwilligheid; uit de feitelijke gedragingen (klaagster is op de bijeenkomsten verschenen en heeft mondeling aan mediator bevestigd dat zij mee wilde werken aan de mediation) blijkt het tegendeel.

Over Gedragsregel 5 (Onpartijdigheid) heeft de Tuchtcommissie in 2018 meermaals uitspraken gedaan. Deze gedragsregel stelt dat de mediator onpartijdig en zonder vooringenomenheid moet handelen; is hij hiertoe niet in staat, dan dient hij zich terug te trekken. Dat deze norm van belang wordt geacht, blijkt uit 2018-3. In deze zaak bracht de mediator tijdens het mediationproces een bezoek aan de werkgever van klager, waarbij zij folders over haar andere commerciële activiteiten verstrekke. De Tuchtcommissie overweegt hierbij dat de mediator zichzelf niet in de positie moeten brengen dat hierover vragen zijn gerezen. Dit is haar tuchtrechtelijk aan te rekenen.

Gedragsregel 7 betreft de competentie van de mediator. Deze regel stelt dat de mediator de mediation alleen aanneemt wanneer hij over de nodige kwaliteiten beschikt om de mediation goed te laten verlopen. Hieronder dienen niet alleen mediationvaardigheden te worden begrepen, maar hiertoe kan ook inhoudelijke deskundigheid behoren (zie toelichting op de Gedragsregels). In 2018-9 kwam de Tuchtcommissie tot de conclusie dat het bij de mediator aan afdoende competentie ontbrak met betrekking tot het uitvoeren van complexe alimentatieberekeningen. Zij kwam tot deze conclusie nadat de alternatieve berekeningen door advocaat van klager afweken en gebleken is dat de mediator slechts gebruik maakte van een online rekentool.

Gedragsregel 9 ziet tot slot op het tarief en de kosten. Hieronder valt ook de verplichting die de mediator heeft tot het wijzen van partijen op de mogelijkheid van een toevoeging (art. 9 lid 2). Weliswaar geldt dit niet als de mediator goede gronden heeft aan te nemen dat partijen hiervoor niet in aanmerking komen, maar dit mag niet zomaar worden aangenomen. In 2018-5 oordeelde de Tuchtcommissie dat de aanwezigheid van een echtelijke woning hiervoor onvoldoende grond is.